

Sygn. akt IV U 761/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Kazimierz Kostrzewa

Protokolant: protokolant sądowy Marta Bartusiak

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2014 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania A. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 20 maja 2014 roku nr (...)

w sprawie A. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu A. J. emeryturę od dnia (...) roku.

Sygn. akt IV U 761/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 23 września 2014 r.

Decyzją z dnia 20.05.2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił A. J. przyznania prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż odwołujący nie spełnia przesłanek przyznania świadczenia emerytalnego określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2004 r. Nr 39 poz. 353 z póź. zm.), bowiem nie udokumentował 15-letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze a tylko 3 lata, 2 miesiące i 14 dni. Organ rentowy nie zaliczył do takich okresów - pracy w okresie od 06.05.1982 r. do 31.12.1991 r. w Szkole (...)w G. oraz okresu od 02.01.1992 r. do 31.12.1998 r. w Urzędzie Gminy w G..

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł A. J., który podniósł, że ma przepracowane ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kierowcy autobusu, pracę tą wykonywał stale w pełnym wymiarze czasu pracy co zamierza wykazać zeznaniami świadków. W konsekwencji odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji organu rentowego poprzez przyznanie mu prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że:

A. J. w dniu (...) r. osiągnął 60 lat życia. Legitymuje się okresem zatrudnienia wynoszącym ponad 25 lat okresów składkowych. Organ rentowy uznał za udowodniony okres 3 lat, 2 miesiące i 14 dni pracy w szczególnych warunkach tj. od 20.02.1979 r. do 05.05.1982 r.

/okoliczności bezsporne/.

Ponadto Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący w okresie od 06.05.1982 r. do 31.12.1991 r. w Szkole (...)w G., gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę na stanowisku kierowcy autobusu szkolnego o liczbie miejsc powyżej 15. W okresie zatrudnienia dowoził dzieci do szkoły, odwoził je ze szkoły, woził je na wycieczki szkolne, ponadto jeździł ze sportowcami na mecze i z dziećmi na zawody sportowe. Woził także wycieczki do różnych miejscowości od gór aż do morza. Pracę zaczynał rano około 6.10 a w zimie już około 5.30 aby dowieźć dzieci do szkoły na pierwszą zmianę. Potem odwoził dzieci po lekcjach i przywoził dzieci które uczyły się na drugą zmianę. Prace kończył ok. 15.30. - 16.00. Dzieci woził co najmniej 6 godzin dziennie, resztę dniówki roboczej zajmowały mu naprawy autobusu lub wożenie dzieci na basen do T. lub do G., na lodowisko do T.. Miejscowości, z których dowożone były dzieci są rozrzucone i koniecznych było kilka kursów aby je dowieźć do szkoły. Kierowcy autobusów mieli dodatkowo obsługę autobusu OC co było wliczane do czasu pracy.

/dowód: świadectwa pracy z dnia 30.01.1992 r. - ar,

zeznania odwołującego –k. 9-10 as,

świadectwo pracy w szczególnych warunkach z dnia 24.07.2012 r. - ar,

umowa o pracę z dnia 06.05.1982 r. – ar,

angaże, aneksy do umowy – ar,

zeznania świadka J. W. –k. 8v as,

W okresie od 02.01.1992 r. do 30.09.2012 r. odwołujący był zatrudniony na stanowisku kierowcy autobusu-konserwatora w Urzędzie Gminy w G.. Jeździł stale i w pełnym wymiarze czasu pracy autobusem liczącym 31 miejsc. Woził dzieci do szkoły, woził sportowców i był wykorzystywany jako kierowca autobusu, gdy sytuacja wymagała dowozu ludzi na przykład na jubileusze, zawody sportowe, otwarte imprezy, mecze w niedziele. Nie pracował jako konserwator, ale czasami jeździł ciągnikiem i dlatego potrzebował roboczego ubrania, które przysługiwało mu jako konserwatorowi. Konserwacja i sprzątanie autobusu należały także do jego obowiązków. W dniu 13.02.2014 r. odwołujący złożył wniosek o przyznanie emerytury. Wystąpił o przekazanie środków zgromadzonych w OFE na dochody budżetu państwa.

/dowód: świadectwa pracy z dnia 01.10.2012 r. - ar

zeznania odwołującego –k. 9-10 as,

zeznania świadka J. B. –k. 9 as,

wniosek z dnia 13.02.2014 r. –k. 1-5 ar czII/.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom świadka J. W. bowiem w sposób spójny i konsekwentny wskazywały, iż w okresie od 06.05.1982 r. do 31.12.1991 r. odwołujący pracował w Szkole (...)w G. na stanowisku kierowcy autobusu szkolnego o liczbie miejsc powyżej 15. Pracę w tym charakterze wykonywał w wymiarze pełnego etatu, stale, każdego dnia w wymiarze co najmniej 8 godzin dziennie. Świadek był przełożonym odwołującego na przestrzeni spornego okresu i dzięki temu posiadał wiedzę na ten temat. Zeznania świadka korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym i pozwalały w sposób wiarygodny ustalić rzeczywisty charakter pracy odwołującego we wskazanym okresie.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom świadka J. B. wieloletniego wójta Gminy G. odnośnie charakteru pracy odwołującego w trakcie jego zatrudnienia w Urzędzie Gminy w G. w okresie od 02.01.1992 r. do 30.09.2012 r. na stanowisku kierowcy autobusu- konserwatora. Na podstawie jego zeznań Sąd ustalił, że odwołujący nie pracował na stanowisku konserwator, a jedynie czasami pracował na stanowisku kierowcy ciągnika.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom odwołującego bowiem w sposób spójny i konsekwentny wskazywały, iż we wskazanych okresach zatrudnienia w Szkole (...)w G. i w Urzędzie Gminy w G. pracował w stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy w charakterze kierowcy autobusu o liczbie miejsc powyżej 15. Zeznania te korespondują całkowicie z dowodami z dokumentów w szczególności ze świadectwami pracy i świadectwem pracy w szczególnych warunkach, z których wynikają istotne dla sprawy okoliczności faktyczne. W tej sytuacji brak podstaw do pominięcia tych okresów jako okresów pracy w szczególnych warunkach jak to uczynił organ rentowy.

Pozostałe okoliczności sprawy uznał Sąd za bezsporne, gdyż nie były w żaden sposób kwestionowane przez strony, zaś dokumenty przedstawione na ich stwierdzenie zostały w całości uznane przez Sąd za wiarygodne.

Sąd rozważył co następuje:

Odwołanie A. J. od zaskarżonej decyzji z dnia 20.05.2014 r. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Przedmiotem postępowania było ustalenie czy odwołujący legitymuje się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach, o którym mowa w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. nr 8, poz. 43 z póź. zm.). Pozostałe przesłanki nabycia prawa do emerytury były bowiem w niniejszej sprawie bezsporne.

W świetle zebranego materiału dowodowego, odwołujący spełnia wszystkie przesłanki do nabycia prawa do emerytury, wynikające z art. 27 w związku z art. 32 i art. 184 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2004 r. Nr 39 poz. 353 z póź. zm.) oraz § 2 ust 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. nr 8, poz. 43 z póź. zm.).

Stosownie bowiem do art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust 1 przy czym za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z § 4 ust 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. nr 8, poz. 43 z póź. zm.) - pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W myśl § 1 ust. 2 właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazach A i B.

Stosownie do tezy zawartej w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21.04.2004 r. II UK 337/03 OSNP 2004/22/392 skutki prawne wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze określone są w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) i utrzymanym jej przepisami w mocy rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Organ rentowy nie zaliczył odwołującemu do okresów pracy w warunkach szczególnych - pracy w okresie od 06.05.1982 r. do 31.12.1991 r. w Szkole (...)w G. oraz okresu od 02.01.1992 r. do 31.12.1998 r. kiedy pracował w Urzędzie Gminy w G.. Za okres pracy w Szkole (...)w G. odwołujący przedstawił świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, ale organ rentowy nie uwzględnił go. W sytuacji, gdy przedstawione świadectwo pracy w szczególnych warunkach wystawione przez Administrację Samorządową Placówek Oświatowych w G. za okres pracy w Szkole (...)w G. dotyczące pracy u tego pracodawcy były przez organ rentowy kwestionowane z uwagi na wykonywanie przez A. J. dodatkowych obowiązków, rzeczą Sądu było odpowiednie uzupełnienie zgromadzonych w sprawie dowodów i ustalenie jakie prace i w jakim wymiarze czasu pracy rzeczywiście wykonywał wnioskodawca, ta bowiem okoliczność, przesądza o ewentualnym istnieniu przesłanek dla przyznania dochodzonego świadczenia.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 06.05.2004 r. II UK 344/03 OSNP 2004/23/407 wskazał, że wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w warunkach szczególnych przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Kwestie powyższe reguluje zaś rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, które w § 1 ust. 2 stanowi, iż właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B. ...Jedynie zatrudnienie w wymiarze co najmniej 15 lat na stanowiskach ściśle ustalonych przez wymienione wyżej organy (wykonywanie pracy w szczególnych warunkach), przy równoczesnym osiągnięciu wieku emerytalnego: 60 lat dla mężczyzn, uzasadniają przyznanie prawa do emerytury określonej w art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Wykonywana przez uprawnionych praca (jej rodzaj) powinna być wymieniona w wykazie A załącznika, bowiem tylko taka praca uprawnia do wcześniejszej emerytury. Stosownie do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2002 r. III ZP 30/01zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 118 ze zm.) pracami wykonywanymi w szczególnych warunkach są - bez względu na status własnościowy pracodawcy - prace wymienione w § 4-8a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) OSNP 2002/10/243. W tej sytuacji nie ma znaczenia czy dla danego pracodawcy zostały wydane przepisy resortowe o ile tylko pracownik wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracę na jednym ze stanowisk wymienionych w załączniku 1 wykazie A.

Zgodnie z art. 233 § 1 kpc sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Granice swobodnej oceny dowodów wyznaczają w szczególności: obowiązek wyprowadzenia przez sąd z zebranego materiału dowodowego wniosków logicznie prawidłowych (zgodnych z zasadami logicznego rozumowania), ramy proceduralne (ocena dowodów musi respektować pewne warunki określone przez prawo procesowe, w szczególności art. 227-234 kpc), wreszcie poziom świadomości prawnej sędziego oraz dominujące poglądy na sądowe stosowanie prawa. Swobodna ocena dowodów dokonywana jest przez pryzmat własnych przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego zasobu doświadczeń życiowych, ale powinna także uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób

bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - wając ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. wyrok SN z 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000 nr 17, poz. 655).

W przedmiotowej sprawie odwołujący posiada świadectwo pracy w szczególnych warunkach wystawione przez Administrację Samorządową Placówek Oświatowych w G. za okres pracy w Szkole (...)w G. nie posiada natomiast takiego świadectwa za okres pracy w Urzędzie Gminy w G..

W oparciu o przedłożone dowody z dokumentów w tym dokumentację pracowniczą, zeznania świadka J. W. i zeznania słuchanego w charakterze strony odwołującego Sąd ustalił, że odwołujący w okresie od 06.05.1982 r. do 31.12.1991 r. kiedy był zatrudniony w Szkole (...)w G., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę na stanowisku kierowcy autobusu szkolnego o liczbie miejsc powyżej 15. W okresie zatrudnienia dowoził dzieci do szkoły, odwoził je ze szkoły, woził je na wycieczki szkolne, ponadto jeździł ze sportowcami na mecze i z dziećmi na zawody sportowe. Woził także wycieczki do różnych miejscowości od gór aż do morza. Pracę zaczynał rano około 6.10 a w zimie już około 5.30 aby dowieźć dzieci do szkoły na pierwszą zmianę. Potem odwoził dzieci po lekcjach i przywoził dzieci które uczyły się na drugą zmianę. Prace kończył ok. 15.30. - 16.00. Dzieci woził co najmniej 6 godzin dziennie, resztę dniówki roboczej zajmowały mu naprawy autobusu, lub wożenie dzieci na basen do T. lub do G., na lodowisko do T.. Miejscowości, z których dowożone były dzieci są rozrzucone i koniecznych było kilka kursów aby je dowieźć do szkoły. Kierowcy autobusów mieli dodatkowo obsługę autobusu OC co było wliczane do czasu pracy. W okresie od 02.01.1992 r. do 30.09.2012 r. odwołujący był zatrudniony na stanowisku kierowcy autobusu- konserwatora w Urzędzie Gminy w G.. Kierował autobusem liczącym 31 miejsc i było to jego podstawowe zajęcie. Woził dzieci do szkoły, wozili sportowców, i wykorzystywany był jako kierowca, gdy sytuacja wymagała dowozu ludzi na przykład na jubileusze, zawody sportowe, otwarte imprezy, mecze w niedziele. Nie pracował jako konserwator, ale czasami jeździł ciągnikiem i dlatego potrzebował roboczego ubrania, które przysługiwało mu jako konserwatorowi. Wykonywał drobne prace naprawcze w autobusie i sam go sprzątał, ale nie pracował na stanowisku konserwatora.

Odwołujący w toku postępowania udowodnił, że w spornych okresach pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca autobusu o liczbie miejsc powyżej 15 osób wymienioną w wykazie A dział VIII poz. 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze łącznie w wymiarze co najmniej 15 lat.

A. J. w dniu (...) r. osiągnął 60 lat życia. Legitymuje się okresem zatrudnienia wynoszącym ponad 25 lat okresów składkowych. Sąd uznał za udowodnione okresy pracy w szczególnych warunkach: od 06.05.1982 r. do 31.12.1991 r. w Szkole (...)w G. oraz od 02.01.1992 r. do 31.12.1998 r. w Urzędzie Gminy w G., kiedy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę na stanowisku kierowcy autobusu wymienioną w wykazie A dział VIII poz. 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Po uwzględnieniu tych okresów oraz wcześniej uznanego okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 3 lat, 2 miesięcy i 14 dni odwołujący legitymował się co najmniej 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Zeznania odwołującego, zeznania świadków, świadectwa pracy oraz świadectwo o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach potwierdzają, że stanowisko kierowcy autobusu zajmowane przez wnioskodawcę i charakter wykonywanej przez niego pracy mieściły się w rodzajach prac określonych rozporządzeniem z 1983 r. w wykazie A dział VIII poz. 2.

Biorąc powyższe ustalenia pod uwagę w przedmiotowej sprawie odwołujący spełnia przesłanki do przyznania tzw. wcześniejszej emerytury, wynikające z treści art. 32 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a w szczególności § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. nr 8, poz. 43 z póź. zm.). osiągnął bowiem wiek 60 lat ((...) r.), posiada wymagany okres zatrudnienia (ponad 25 lat okresów składkowych), a przede wszystkim spełnia kwestionowaną dotąd przez organ rentowy przesłankę w postaci co najmniej 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Dlatego też mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd działając na mocy wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 20.05.2014 r. w ten sposób, że przyznał odwołującemu prawo do emerytury od dnia (...) r. - to jest od osiągnięcia 60 roku życia.